

GVS 422

JANUAR-JUNIJ 2016
LETO XCVII - ŠTEVILKA 422

GLASILO

**VRHOVNEGA SVETA
SALEZIJANSKE DRUŽBE
SV. JANEZA BOSKA**

URADNI ORGAN ANIMACIJE IN OBVEŠČANJA ZA SALEZIJANSKO DRUŽBO

Ángel Fernández Artime

Z JEZUSOM STOPAJMO SKUPAJ PO POTI DUHA

RAZLAGA VEZILA 2016

VRHOVNO VODSTVO DON BOSKOVIH USTANOV - RIM
SALEZIJANSKA INŠPEKTORIJA SV. CIRILA IN METODA - LJUBLJANA

Naslov izvirnika: *Con Gesù percorriamo insieme l'avventura dello Spirito!*
v: Atti del Consiglio generale della Società salesiana di San Giovanni Bosco
letto XCVII, januar-junij 2016, št. 422

Atti del Consiglio Generale je uradni organ animacije in obveščanja za salezijansko družbo

Prevod: Kristina Škibin

Uredil: Marjan Lamovšek

Računalniški prelom besedila: Marjan Lamovšek

Izdal in založil: Salezijanski inšpektorat, Ljubljana

Razmnoženo za člane Salezijanske inšpektorije sv. Cirila in Metoda – Ljubljana
Ljubljana, marec 2016

Z JEZUSOM STOPAJMO SKUPAJ PO POTI DUHA

RAZLAGA VEZILA 2016

1. POZDRAV IN UTEMELJITEV
2. Z JEZUSOM
3. STOPAJMO SKUPAJ
4. PO POTI DUHA (pustolovščina Svetega Duha)
 - 4.1 Zelo drugačna pustolovščina od kateregakoli iskanja novosti
 - 4.2 Pustolovščina Svetega Duha je: POT VASE
 - 4.3 Pustolovščina Svetega Duha je: POT DUHOVNOSTI
 - 4.4 Pustolovščina, ki je ŽIVLJENJE, ODPRTO SVETEMU DUHU
5. POD VODSTVOM SVETEGA DUHA
 - 5.1 Jezus kot "dogodek Duha"
 - 5.2 Marija: žena, ki je rekla dà in jo je vodil Sveti Duh
 - 5.3 Peter in Pavel: "dotaknil" se ju je Sveti Duh
 - 5.4 Don Bosko: odprt Svetemu Duhu je rekel svoj dà Gospodu v mladih
6. IZZIVI IN PREDLOGI
 - A. Gledati navznoter
 - B. Iskati Boga
 - C. Srečati se z Jezusom
 - Č. Biti 'Njegov'
 - D. Navzeti se temeljnih vrednot
 - E. Izdelati načrt življenja

SKLEP

1. POZDRAV IN UTEMELJITEV

V svojih mislih in svojem srcu hranim neizbrisne spomine na praznovanje dvestoletnice don Boskovega rojstva, ki smo jo meseca avgusta doživeli na sveti salezijanski zemlji Valdocca in Colleja Don Bosco. Zelo se razveselim, ko slišim odmeve na slovesnosti, ki so se dogajale v mnogih kotičkih sveta, da bi proslavili ta dogodek. Hvala Svetemu Duhu, da je salezijanska družina zelo živa!

Dvestoletnica rojstva našega očeta don Boska nam je ponudila priložnost, da se spomnimo njegove zgodbe, poglobimo njegovo pedagoško spoznanje in poživimo nekatere poteze njegove duhovnosti. To je bil program, ki ga je predlagal moj predhodnik Pascual Chávez, program, ki je bil rodoviten. S prepletanjem niti salezijanske zgodovine, poslanstva in duhovnosti od začetkov smo odkrili, kaj pomeni strastno živeti našo salezijansko poklicanost. Kot vsaka poklicanost tudi naša vsebuje ljubezensko zgodbo med Bogom in resnično osebo, tako žensko, moškim ali mladostnikom. Samo če damo pomen izvirom naše karizme, od koder izvira salezijanska poklicanost, bomo zmogli skupaj načrtovati poslanstvo med mladimi, ki smo ga kot salezijanska družina prejeli in bomo razodevali duhovnost, iz katere se napajamo in hranimo.

Dragi bratje in sestre salezijanske družine, po enem letu znova prihajam med vas, da vam predstavim 'vezilo', in to počnem z bratskimi in ljubeznivimi besedami; izražam vam to novo močno željo, da se vam približam z istimi čustvi, ki si jih je zastavil don Bosko. Vem, da mnogi čakate to predstavitev. Vezilo kaže bogastvo družine, ki jo sestavljamo. Želi biti pomoč pri tkanju vezi skupnosti in pri delitvi poti delovanja, ki jih spodbuja Sveti Duh, ki v Cerkvi tega našega časa spodbuja k ubiranju novih poti. Zato recimo "Z Jezusom skupaj stopajmo po poti Duha".

Kot boste lahko brali na naslednjih straneh, želim spregovoriti o Bogu in Jezusu Kristusu, ki je temelj našega osebnega življenja in naše salezijanske družine; a hkrati bom govoril o poslanstvu, ki ga bom opisal kot "pustolovščino Duha", ter o skupnosti med nami in kot Cerkev, kar izražam s "stopajmo".

To obdobje služenja kot vrhovni predstojnik mi je omogočilo, da sem bolje spoznal in še bolj ljubim Družbo in našo salezijansko družino. Imel sem posebno čast, da sem mogel biti priča mnogim potem, po katerih Sveti Duh danes vodi našo družino. Prepričan sem, da je Sveti Duh zelo radodaren z nami vsemi in od nas pričakuje isto razpoložljivost, na katero je naletel pri

don Bosku, Mariji Mazzarello, Dominiku Saviu in pri mnogih, ki so bili v šoli svetosti naše velike redovne družine pripravljene korenito slediti Jezusu in so se dali voditi Božjemu Duhu.

2. Z JEZUSOM!

Ko pravim "Z JEZUSOM" na začetku naslova vezila, nam to pove, da je on vhodna vrata in središče vsega našega razmišljanja.

Pot, ki jo predlagamo na teh straneh, je veliko več kot kaka pastoralna strategija. Je potrditev, da samo z Jezusom, v Jezusu in od Jezusa moremo prehoditi pot, ki naj bi bila resnično pomembna in odločilna za naše življenje.

Podobno kot pri klicih v evangeliju Jezus danes kot takrat gleda in pozorno opazuje vsako osebo, dno njenega srca, od koder pošilja svoje vabilo, da bi mu sledili. Za to gre v krščanskem življenju: za načelo poklicanosti, da se čutimo poklicani s svojim imenom. To je v bistvu hoja za Jezusom.

Jezus je tisti, ki da pobudo, ki se pridruži na poti, ki pozorno išče srečanje. Njegov pogled, ki izbira, in njegov osebni klic zahtevata odločitev, polno zaupanja in prepustitve njemu. Kajti ko Jezus koga pokliče, naj mu sledi, mu ne predstavi podrobnega programa, niti mu ne predloži razlogov, niti ne postavi pogojev. Jezusov klic vodi v pustolovščino, v tveganje. Gre za to, da prehodimo njegovo osebno pot, brez zemljevida poti. Slediti Jezusu pomeni potruditi se, vstati in iti na pot, ne ostajati ob robu poti, kot kdo, ki samo gleda druge, ki hodijo mimo in vzbujajo navdušenje, polemiko ali prepir.

To, kar vemo o Jezusovih klicih v evangeliju, se je ponavljalo v stoletjih in je isti klic, ki ga je namenil vsakemu izmed nas, salezijanski družini, in ga namenja vsakemu mlademu človeku, ki se sreča z njim in ki želi in se odloči biti eden njegovih. Odločitev, ki dopušča drznost učenca, ki premaga vsakršno obliko strahu in lajša težave, povezane z odločitvijo, kot so zavračanje, izključenost, nerazumljenost ali tveganje.

Srečanje z Jezusom ali bolje rečeno, da nas sreča on, vzbuja občudovanje, zanimanje, čar. A ni dovolj. Mogoče je najpomembnejša izkušnja, ki jo ta odločitev prinaša, osebno prijateljstvo z Učiteljem. Prijateljstvo, ki se ga dojame in živi kot predanost, zvestobo in zaupanje. Kjer ni osebnega prijateljstva, ne more biti poti, čeprav so tam druge stvari kot navdušenje ali delavnost do izčrpanosti. Klic nas postavlja pred čudovito obzorje prijateljstva, zahteva prisrčno sprejetje Jezusa in korenito spremembo življenja. Sledenje Jezusu in hoja z Jezusom, ki se spreminjata v skupnost z njim (Jn 1,33-51); sledenje Jezusu in hoja z Jezusom, ki je tudi ostajanje z njim, glede na to, da je povezano z osebno izkušnjo resničnega srečanja (Jn 15, 14-16).

Kar sem na kratko poudaril (skušal sem zadeti bistvo), mora biti, dragi moji bratje in sestre, začetna in ciljna točka, najvišja prednost našega prizadevanja kot vzgojiteljev in evangelizatorjev fantov in deklet. Od tega trenutka je moje vabilo za vas, da prehodite osebno občasno z drugimi vzgojitelji in vzgojiteljicami tisočih skupnosti naše družine v svetu in vedno z mladimi – vedno z njimi in vedno zanje – pot vere, na kateri bi poživili naš odnos z Jezusom. Da, za to gre! Da se prepustimo njegovi osebi, da damo, da nas zapelje ne samo kak ideal ali kako poslanstvo, ampak živi Bog, utelešen v njem. Dajmo se preoblikovati, malo po malo, temu strastnemu Bogu za bolj vredno in srečno življenje za vse.

Mi sami, in še posebno naši mladi, imamo željo po Bogu in potrebo po njem. “Italija, Evropa in svet so se v teh dveh stoletjih zelo spremenili, vendar duše mladih se niso spremenile: tudi danes so fantje in dekleta odprti za življenje in za srečanje z Bogom in med seboj, vendar so mnogi v nevarnosti obupa, duhovne anemije, obrobnosti”, pravi papež Frančišek nam, salezijanski družini¹.

In moramo biti prepričani, da se ta odprtost za srečanje z Bogom, ta potreba po Bogu spremeni v odločilen dogodek za vse nas, še zlasti za naše mlade, ko evangeljskega Kristusa brez rezov in dodatkov doživimo kot tistega, ki daje poln smisel življenju, ko preidemo “od občudovanja k poznanju in od poznanja do intimnosti, do zaljubljenosti, do hoje za njim, do posnemanja”². Ta želja je vzgojni in pastoralni izziv, s katerim se moramo soočiti, če hočemo gojiti in razvijati krščansko duhovnost za naš čas.

Ko se to spozna in začne živeti, se velikokrat osebni pogled spremeni, saj se vsak izmed nas začne zavedati zastojnosti Boga, da nas je on ljubil in nas ljubi in gleda vsakega od svojih sinov in hčera. To nas nagiba, da zelo resno iščemo to srečanje, do katerega navadno prihaja postopoma, ki običajno dozori počasi, z vzponi in padci omejenega človeškega odgovora, ki zahteva čas in prostor, ki nakazuje proces svobode. Zato je v nekem intervjuju ob začetku svojega papeževanja papež Frančišek podelil svojo osebno izkušnjo in prepričanje ter povabil, da “se vržemo v pustolovščino iskanja srečanja in damo, da nas Bog išče in sreča”³.

¹ Papež FRANČIŠEK, *Kot don Bosko, z mladimi in za mlade. Pismo svetega očeta Frančiška častitemu gospodu Angelu Fernandezu Artimeju, vrhovnemu predstojniku salezijancev ob 200-letnici rojstva sv. Janeza Boska*. Vatikan, 24. junij 2015.

² GVS 406, Pascual Chavez, *Ponesite evangelij mladim. Razlaga vezila za leto 2010*, Rim 2010, str. 18.

³ Papež FRANČIŠEK: *Intervista a Antonio Spadaro sj*, Città del Vaticano, 21. september 2013.

3. STOPAJMO SKUPAJ

Ko razmišljamo o življenjski poti kot o kraju, v katerem se tvega vse, in o tem, kar je na tej poti najpomembnejše, lahko vidimo kot svetopisemsko podobo Jezusa, ki hodi po galilejskih cestah skupaj s svojimi, se srečuje z mnogimi osebami, pridiga, ozdravlja ... Jezusa, ki hodi po poteh med ljudmi, med njihovimi doživljaji in ki je včasih obdan s tistimi, ki so v potrebi, tudi z radovedneži, s takimi, ki iščejo novic, takimi, ki jih očara njegova osebnost, z brezbriznimi, s tistimi, ki ga imajo za nevarnost in se ga hočejo znebiti.

Prehoditi kako pot kot človeško izkušnjo je spoznati ga in ga priznati, vedeti, skozi katere kraje gre in da ga bomo mi srečali kasneje, kjer so sence, ki osvežujejo, kjer so izviri. Pomeni izkušnjo hoje po kamnitih poteh, vzpon po včasih strmih in težkih stezah, včasih lažjih in mirnih. Kot na romarju, ki hodi v iskanju vere ali iz razloga same vere, je naša življenjska pot z Jezusom pot, po kateri hodimo v njem (Kol 2,6), po kateri hodimo z njim, ker nas je očaral, in po kateri hodimo združeni.

Sporočilo vezila, kot bomo razbrali v izzivih in predlogih na zadnjih straneh, namerava močno poudariti, da te poti, te hoje ne opravljamo ločeno, ampak združeni med seboj in z mladimi.

Zakaj združeni? Ker je skupnostna in cerkvena razsežnost nekaj bistvenega v krščanskem sporočilu – o čemer bo govor na teh straneh. V bistvu gre za izkušnjo, v kateri se vernik čuti podprt z veliko Ljubeznijo in s skupnostjo; skupnostjo na poti, ki ima načrt za prihodnost. Vse to bo pripomoglo, da bomo živeli življenje, ki ga je vredno živeti in ki je kristjanovo veselje⁴.

4. PO POTI DUHA (PUSTOLOVŠČINA SVETEGA DUHA)

4. 1 Zelo drugačna pustolovščina od kateregakoli iskanja novosti

V mnogih kulturah obstaja primarni pomen besede pustolovščina, ki se prevaja kot nekaj podobnega načinu življenja, v katerem osebe iščejo kot zadnji cilj doživetje novih izkušenj in v katerem so bistveni elementi intuicija, negotovost, tveganje, sreča, uspeh ali polom.

Ta pojem pustolovščine nam tako razumljen pripoveduje o drznih iskalcih novih vznemirjenj, v katerih lahko odkrijejo nepoznane poti, preizkusijo lastne meje in hkrati dokažejo lastno sposobnost tveganja. Vse to naj bi bili neodločljivi pogoji za dobrega "pustolovca".

⁴ Prim. BENEDIKT XVI. Prvi intervju za Radio Vatikan pred XX. Svetovnim dnevom mladih v Kölnu. Citiran v Pascual CHÁVEZ, na Konferenci CISM (Conferenza Italiana dei Superiori Maggiori), v Luis Fernando GUTIÉRREZ: Discepoli e apostoli di Gesù Cristo, CCS 2014, 222.

Z drugega vidika na primer vemo, da je evropska miselnost romantike menila, da “potovanje ne temelji toliko na odkrivanju novih okolij kolikor na ločitvi od rojstne zemlje, da bi stopili v stik z nepoznanim svetom. V tem smislu je potovanje formativno, ko se človek vrne spremenjen ... ali se ne vrne”⁵.

Namen teh strani je, da bi šli vase in v svojo duhovnost ter tako doživeli posebno vrsto pustolovščine: pustolovščino Svetega Duha.

4.2 Pustolovščina Svetega Duha je POT VASE

Tisti, ki so si bolj domači s študijem notranjosti, pogosto začnejo svoje razmišljanje, rekoč, da je bilo v zadnjih letih veliko napisanega o tej besedi: včasih se govori o notranjih poteh, ki jih človek skuša prehoditi, da bi si pridobil nazaj smisel življenja, spet drugič o hrepenenju po sreči, ki jo vedno išče in pogosto ne najde.

Tveganje napak nepazljivosti na tej poti iskanja je veliko. Z malce kritičnim tonom se govori o receptih, ki se bohotijo in svetujejo, kako pridobiti zdrav življenjski ritem, ali kako si povrniti različne poglede psihičnega in duhovnega zdravja; kako doseči notranje ravnotežje; kako sprejeti samega sebe, da bi bili srečni itn. Zdi se, da nam je ponujen ‘duhovni hipermarket’, v katerem lahko izbiramo in dajemo v našo nakupovalno torbo tisto, kar imamo najraje. Najdemo ezoterične, eksotične ponudbe, “bižuterijo new-age” ali psevdo-duhovnost vsake vrste⁶.

Svari se, da je nevarnost v napačnih poteh notranjosti, ki jih ponujata trg ali malikovalska resničnost določenih vabil k ponotranjenju “bega” od sveta. Niti ni zanesljiva “ideologija samouresničevanja, monotematično obsedena s “kaj se dogaja v meni?”, “kako se počutim?” ... veselje, ki se vrti okoli lastnega jaza in ki oddaljuje od razpoložljivosti za služenje drugim in zanimanja za druge”⁷.

Zdela se mi je prepričljiva tudi ‘metafora’, v kateri se namiguje, da nas navdaja ob določenih priložnostih “občutek, da smo primorani živeti v času, v katerem imajo odnosi do samega sebe celo več od hotela, v katerem se včasih biva, kot od okolja, v katerem srečanje s seboj bogati identiteto. Pogosto se zdimo bližji podpisovanju smrti notranjosti kot spodbujanju njene okrepitve”⁸.

⁵ Francesc Xavier MARIN: *Interiorità ed esperienza psicologica*. Razni avtorji: La interiorità, un paradigma emergente, Madrid, PPC 2005, 107.

⁶ Prim. Cristina KAUFMANN: *Interiorità e Mistica Cristiana*, Razni avtorji, n. d.53-54.

⁷ Dolores ALEIXANDRE: *Interiorità e Bibbia. Il Dio che si riceve nel nascondimento*. Razni avtorji, n. d. 39.

⁸ Francesc Xavier MARIN: *Interiorità ed esperienza psicologica*, Razni avtorji, n. d. str. 107.

Čeprav nam to, kar smo predhodno poudarili, gledano pozitivno govori o iskanju v želji, da bi napolnili praznine življenja, je gotovo, da včasih to iskanje odgovarja na kup osebnega neugodja, gluhega ali tihega, ki postane neznosno. In v tem položaju nihče, ne mi sami ne naši mladi ne smemo pasti v narcistično past sebe-intimista, ki zapre osebek v lastne interese in ga vklene v njegov mali svet. Ta resničnost, ki jo opisujemo, nas vodi h gledanju v nas samih, v salezijanski družini v svetu in v samih mladih, s katerimi delimo življenje, da je resnična nevarnost, da izgubimo ali smo izgubili (ali preprosto nismo nikoli srečali) užitek notranjega življenja in sposobnost, da bi odkrili ravni globine v lastnem življenju.

Ne moremo gojiti notranjosti, če 'porabimo' čas za to, da smo gledalci življenja drugih in se ustavljamo že pri opazovanju videza. Mislim, da moramo vzeti bolj zares to provokacijo in spremljati naše mlade in osebe, s katerimi sodelujemo, da bi živeli v stanju iskanja, da bi bili in smo iskanci bistva. Kajti ko kaka oseba, mlad človek ne odkrije, niti nima interesa, da bi hodil iz sebe in vase, se lahko spremeni v koga, nesposobnega predstavljati si ali sanjati svojo sedanost in svojo prihodnost.

Da bi pa nadaljevali to pot, kaj lahko razumemo kot notranjost?

Z besedami karmeličanske redovnice, ki je svoje življenje posvetila temu iskanju, ki jo je privedlo do Boga, "je notranjost živo zavedanje, da je vse znotraj absolutnega, Boga ljubezni, življenja. Notranjost ni kraj, kamor se umaknem po lastni odločitvi, ampak pomeni priti do zavedanja, da sem znotraj Nekoga"⁹. Ta sestra je dojela, da je notranjost nekaj, kar je del bistva našega obstoja. To je moč, ki spodbuja naproti Bogu, je zavedanje, da smo 'znotraj' Boga in da doživljamo to zavest in to veselje. "Zdi se mi," dodaja, "da imajo vsi možnost odkrivanja svoje notranjosti, da jo razberejo, in ko jo spoznajo, jo ljubijo in živijo od nje"¹⁰. In dejansko Katekizem katoliške Cerkve vsebuje nekaj podobnega, ko pravi: "Hrepenenje po Bogu je zapisano v človekovo srce, kajti človek je ustvarjen od Boga in za Boga; in Bog ne neha pritegovati človeka k sebi, in samo v Bogu bo človek našel resnico in srečo, ki je ne neha iskati"¹¹.

Menim, da ni pesimistično gledanje priznati ali ugotoviti, da je v mnogih kulturah, posebno tistih bolj zahodnih našega planeta, verska izkušnja družbeno odrinjena, oziroma se je notranjost okrnilo in jo omejilo na zgolj psihično raven, brez priznavanja njene moči odpiranja presežnemu. In zato mora oseba skušati najti Božje sledi ali znamenja v svoji notranji izkušnji, prodreti v svojo

⁹ Cristina KAUFMANN: *Interiorità e Mistica Cristiana*, Razni avtorji, n. d. 56.

¹⁰ *Prav tam* 57.

¹¹ Katekizem katoliške Cerkve, številka 27.

intimo, v tisto, kar odzvanja v njenem umu in njenem srcu, kajti “Bog je v njeni notranjosti kot misel, vest, srce, psihična in ontološka resničnost”¹².

S krščanske perspektive notranjost ni kraj, v katerega se umaknem, ampak zavedanje, da sem znotraj Nekoga ali z Nekom. Zaznavam se kot “jaz”, prejet od Nekoga, kot dar Nekoga. Kadar damo zavedanju o notranji razsežnosti pomen (se pravi, da je ta nekdo oseba Jezusa ali Boga Očeta), se to zavedanje spremeni v duhovno iskanje. Zato se ne da predstavljati duhovnosti brez notranjosti.

4.3 Pustolovščina Svetega Duha je POT DUHOVNOSTI

Kako bi lahko opredelili duhovnost? V njenem bistvu bi lahko rekli, da duhovnost pomeni živeti pod delovanjem Duha. Z bolj popolnimi izrazi teologa Hansa Ursula von Balthasarja “je duhovnost osnovna, praktična ali eksistencialna sposobnost, lastna človeku, in je posledica ali izraz verskega pogleda – ali na bolj splošen način etičnega – na življenje”¹³.

To pomeni, da se duhovnost ne razume kot nekaj, kar se doda osebi kot nekaj naključnega ali priložnostnega, ampak se nanaša na samo bistvo našega položaja človeških bitij. Se pravi, da nič v osebi, ne sposobnosti ne obnašanje ne odnosi, ne more ostati na obrobju duhovnosti. Zato duhovnost prodre v vse človekove razsežnosti. Opraviti mora z njegovo identiteto, njegovimi vrednotami, tistim, kar daje pomen, upanje, zaupanje in dostojanstvo njegovemu obstoju, in se izraža v odnosu do samega sebe, do bližnjega in do tistega, kar presega človeško naravo, do Božje skrivnosti.

In v našem primeru, kot verni kristjani in Jezusovi učenci, ne govorimo samo o duhovnosti na splošno, ampak o krščanski duhovnosti, ker imamo v Kristusu izvir, razlog, cilj in smisel našega življenja in duhovnosti, s katero živimo. Odkrivamo, da v nas biva Bog, verjamemo, da je prostor v našem srcu zanj, in vemo, da smo privilegirani za tako osebni odnos. Kako lepo je to, da vemo, da smo hkrati ‘Božji berači’.

Krščanska duhovnost je torej in predvsem dar Duha. On je “notranji Učitelj” duhovne poti vsake osebe. On v nas vzbuja žejo po Bogu (Jn 4,7) in hkrati teši to našo žejo. To življenje v Duhu je za sv. Pavla “življenje, skrito s Kristusom v Bogu” (Kol 3,3), življenje, “ko naš zunanji človek razpada, se naš notranji iz dneva v dan obnavlja” (2 Kor 4,16), “pot novosti življenja” (Rim 6,4). Duh je tisti, ki iz kristjana dela domovanje za Boga, sposobno

¹² J. E. VECCHI, *Spiritualità Salesiana*, Elledici, Torino 2001, 10.

¹³ H. U. VON BALTHASAR, *Il Vangelo come criterio e norma di ogni spiritualità nella Chiesa*, “Concilium” 9 (1965) 7-8.

sprejeti ga. Duh je tisti, ki daje začetek duhovnemu življenju, ustvari človeka kot Božjega otroka.

Duhovni učitelji vseh časov nenehno namigujejo na ta notranji prostor, kjer prihaja do dialoga z Bogom. Sveti Ignacij Lojolski je govoril o “notranjem čutenju in okušanju Božjih stvari”. Sveta Terezija Avilska primerja notranje življenje z notranjim gradom z mnogimi bivališči, v glavnem od njih pa biva prav Bog. Sveti Janez od Križa namiguje na “notranjo delavnico”, ko govori o tem notranjem prostoru, kjer se izkuša intimnost z Bogom. V evangelijih, ko Jezus iz Nazareta govori o molitvi, namiguje na skriven kraj, skrit, kjer biva Bog: “Kadar pa ti moliš, pojdi v svojo sobo, zapri vrata in mōli k svojemu Očetu, ki je na skrivnem. In tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil” (Mt 6,6).

4.4 Pustolovščina, ki je ŽIVLJENJE, ODPRTO SVETEMU DUHU

Posledica vse te dinamičnosti mora biti, da preiščemo, preudarimo in raziščemo čar, kar pomeni živeti življenje tako, da smo odprti Svetemu Duhu, ki prebiva v njem. Bog nam prihaja naproti in nas vabi k hoji z njim in k sodelovanju v njegovem življenju po Duhu. Dejansko, kot svetuje Vecchi, ko govori o naši salezijanski duhovnosti, verjamemo, da “vse tisto, kar v svetu usmerja k Bogu, vse tisto, kar eksplicitno ali implicitno kliče navzočnost ali poseg Boga, vse tisto, kar sili k iskanju Boga, ima Duha kot skrito moč”¹⁴.

Vendar je spoznavati Boga in ga iskati več kot naša lastna želja. Je predvsem Dar, ki nam je podarjen in ki je v sozvočju z našim položajem iskalcev Absolutnega, kolikor so velikokrat naši koraki majhni in negotovi.

In v tem pogledu ostajamo osredinjeni v Jezusu, da bi ob njem prehodili resnično pot, ki naj bi bila pustolovščina, novost, svež zrak Duha, vedoč, da ni kaj namenjenega elitam, ampak vsaki osebi, vsakemu moškemu in ženski, vsakemu mlademu, ki je odprt Bogu; vedoč, da se odločno dotakne lastnega življenja; vedoč, da nas bo vedno vodil h globljemu in intimnemu srečanju z Jezusom, ko opazimo, da se razvijajo sposobnosti lastne osebe, ki se v glavnem izraža v Božjih sporočilih - vedno nedostopna Skrivnost; on nam govori in mi z njim komuniciramo na različne načine; ki vedno sili, da bi šli iz sebe in se odpravili k srečanju z drugimi, da bi živeli vero v običajnih dejavnostih vsakdanjega življenja. Vse to bi bil izraz krščanske duhovnosti.

¹⁴ J. E. VECCHI, *Spiritualità Salesiana*, n. d. 11.

5. POD VODSTVOM SVETEGA DUHA

5.1 Jezus kot “dogodek Duha”

Delovanje Svetega Duha doseže po Očetovem načrtu svoj vrh v osebi Kristusa. Vse njegovo življenje je dogodek Duha¹⁵, od trenutka njegovega spočetja, ko je bilo Mariji, mladenki iz Nazareta, sporočeno: “Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila” (Lk 1,35).

Že pred začetkom njegovega delovanja v Galileji “je Jezus prejel Duha in Bog se je imenoval Očeta, ki ga ljubi (Mt 3,17): imenovan je bil za Sina, preden je začel delovati kot apostol”¹⁶.

Medtem ko je bil Jezus zbran v molitvi po svojem krstu, “se je odprlo nebo. Sveti Duh je prišel nadenj” (Lk 3,21b–22a) in po Duhu ga je Oče mazilil za mesija in ga predstavil kot ljubljenega Sina. Polnega Svetega Duha ga je “Duh ... vodil štirideset dni po puščavi ...” (Lk 4,1-13). V Duhu je prišel v puščavo, premagal skušnjave in se še posebno izkazal kot Sin Očetov. Še vedno v Duhu se je vrnil v Galilejo, prišel v Nazaret in javno sam sebi pripisal Izaijevo preroštvo “Duh Gospodov je nad menoj” (Lk 4,18)¹⁷.

Če povzamem, nam to preprosto nanašanje na novozavezne navedke na jasen način kaže, kako je bilo Jezusovo življenje zaznamovano z navzočnostjo in delovanjem Božjega Duha in kako je bilo njegovo življenje učna doba, učenje življenja kot Sin Očeta, in vedno v vsem iskanje njegove volje.

5.2 Marija, žena, ki je rekla dà, in jo je vodil Sveti Duh

Marija iz Nazareta je bila predvsem mlada vernica, ki jo je Bog ljubil in s katero je Bog sam govoril po svojem angelu (po evangeljski pripovedi), ki je sporočila oziroma spoznala, da se je navzočnost in delovanje Duha uresničilo v spoštljivem srečanju, ki je predlog in odgovor. Enaka navzočnost Duha je seveda odvisna od njenega dà. V Lk 1,35 – kot sem že predhodno navedel – ji je angel razodel Božji načrt, na katerega je Marija odgovorila: “Glej, dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi!” (Lk 1,38).

Ob tem dà si ona ni mogla predstavljati, kakšne bodo poti, ki jih bo morala prehoditi, vodena od Duha, in preprosto je popolnoma zaupala Bogu. Bila

¹⁵ *Prav tam* 15.

¹⁶ J. J. BARTOLOMÉ, *Imparare a essere Figlio di Dio obbedendogli*. V J. J. BARTOLOMÉ-Rafael (de): *Testimoni della radicalità evangelica*. Madrid, CCS 2013, 24.

¹⁷ Prim. Marco ROSSETTI, *La radicalità di Gesù di Nazaret come consegna della propria vita agli altri*. V J. J. BARTOLOMÉ-Rafael (de), o.c. 40-44 - prim. J. J. BARTOLOMÉ, *Imparare a essere Figlio di Dio obbedendogli*, n. d. 24-29 – prim. J. E.VECCHI, *Spiritualità Salesiana*, n. d. 13-17.

je navzoča v Kani, ob začetku sinovega delovanja; stala je ob vznožju križa na Kalvariji, v trenutku, ko je njen sin izročal svoje življenje; bila je v molitvi z učenci po vstajenju in bila je navzoča, ko je Sveti Duh prišel na binkošti. Celo življenje zaznamovano z dà Bogu in z odprtostjo njegovemu Duhu. “V njej, materi, vera odseva kot dar, odprtost, odgovor in zvestoba”¹⁸.

5.3 Peter in Pavel: “dotaknil” se ju je Sveti Duh

Ko razmišljamo o Petru, ognjevitem ribiču iz Galileje, na vsej njegovi poti hoje za Gospodom, z njegovimi obljubami in nezvestobami, z njegovimi uspehi in napakami, dobimo veliko lekcijo: Duh je tisti, ki sili tega neizpodbitnega vodjo, polnega plemenitosti in ljubezni do Učitelja, da sledi Božjim načrtom in jih ne skazi kot preproste človeške želje.

On, ki je bil veren in pravoveren Jud, poln zaupanja v dejavno navzočnost Boga med svojim ljudstvom in pripravljen, da uveljavi svoj prav, tudi s silo, se je predal pred gotovostjo tistega, ki je bil njegov Gospod. Kot prvi od apostolov na poti nastajajoče Cerkve je objokoval svoj greh, a ni dvomil o odpuščanju. To je bila njegova veličina, a ni šlo brez upiranja, vse do trenutka prave spreobrnitve. In je tako, da dejansko, ko damo delovati Duhu, nam potrdi, da se moramo kot Peter znova spreobrniti, da bi vedno sledili Jezusu, in ga ne prehitevali ter mu kazali tisto, kar mi mislimo, da je pot (prim. Mt 16, 21–24)¹⁹.

Pavel iz Tarza je spoštoval Postavo in je ogorčen ob nesprejemljivem sporočilu človeka, nekega Jezusa, umrlega na križu, čutil dolžnost, da preganja kristjane, in je ostal ujet od Jezusa Kristusa. To izkušnjo, o kateri je sam govoril kot o nečem večjem kot videnje ali razsvetljenje, je opisal predvsem kot razodetje in klic, prejet prav ob srečanju z Vstalim. In tedaj se je Pavel resnično znova rodil, tedaj je prejel Svetega Duha in je bil ozdravljen svoje duhovne in telesne slepote. Lahko bi rekli, da je bil Pavel odločno proti Jezusu, ko je bil Jezus odločno v njegov prid. To je bila izkušnja, ki mu je korenito spremenila življenje, in dal je vse svoje energije v službo Jezusu Kristusu in njegovemu evangeliju, saj je našel razlog absolutne vrednosti, pred katerim ni mogel imeti mej: Jezusa Kristusa²⁰.

5.4 Don Bosko: odprt Svetemu Duhu je izrekel svoj dà Gospodu v mladih

Don Boskovo duhovno življenje je bilo obširno in potrpežljivo romanje proti globinam njegovega bogatega in močnega notranjega življenja. Ta pro-

¹⁸ Documento dell'Assemblea dei Vescovi di Latinoamerica a Puebla, 296.

¹⁹ Prim. BENEDIKT XVI., Udienza Generale. Città del Vaticano, 17. maj 2006.

²⁰ Prim. BENEDIKT XVI., Udienza Generale. Città del Vaticano, 25. oktober 2006.

ces ponotranjenja, kot vse v njegovi apostolski dejavnosti, je bil pot, ki jo je prehodil korak za korakom, zavedajoč se, da se cilj, ki mu ga je Bog predlagal, ne da doseči z enim samim gibom. Potreboval je spremljevalce, potreboval je čas, potreboval je učno dobo. Don Bosko se od malega ni mogel odreči sanjam, predstavljal si je drugačen svet za svoje mlade, boljši svet. A pred vsem je želel vedeti, kaj Bog pričakuje od njega. Delovanje Svetega Duha v njem se je uresničilo v klicu v duhovniški stan in pri postopnem oblikovanju srca apostola mladih v njem. Opravil je svojo notranjo pot, da bi razumel, da bi se dal presenetiti Božjim načrtom. Njegove roke so bile zaznamovane s težo resničnosti piemontske družbe 19. stoletja, njegovo srce, goreče za rešenje mladine, njegove noge na poti prizadevanja za najrevnejše. A vse to ni bil sad improvizacije. Don Bosko je skrbel za svoje duhovno življenje, da bi v polnosti živel svojo najvišjo motivacijo, moč, ki ga je razvnela, in njegove osebne ideale.

Don Bosko je tudi razumel, da ta “pustolovščina Duha” ni bila izkušnja za nekaj mladih z izrednimi sposobnostmi, ali udobno izogibanje obveznostim. Vsak fant, ki je vstopil v Oratorij, kakršenkoli je bil njegov stan ali položaj, je bil povabljen, da živi polno krščansko življenje, poklican, da veselo živi življenje Duha.

Eno od njegovih najbolj sijajnih spoznanj in uresničitvev je bilo, da je vpeljal v svoje vsakdanje pastoralno delo idejo o veselju do duhovnega življenja. V življenje teh fantov je vpeljal žarke svetlobe, barv in veselih znamenj krščanskega življenja. V Oratoriju se niso izučili samo kakega poklica, smisla za dolžnost; hkrati je bila prečiščena in lepo “vzgojena” duhovna razsežnost življenja.

6. IZZIVI IN PREDLOGI

Na prejšnjih straneh sem skušal strniti, kolikor je mogoče, razmišljanje o tem, kar more biti temelj za hojo po poti z Jezusom, da je resnična pot v Duha, nekaj, kar nas pripelje do tega, da se sami navdušimo za življenje in spremljanje naših mladih na pravi pustolovščini Duha, ki more napolniti s polnostjo in smislom njihovo in naše življenje.

Na naši poti, kot salezijanska družina, z mladimi “naših svetov”, tam, kjer se srečujemo z njimi, smo z bolečino nemalokrat videli fante in dekleta, v katerih je veliko semen dobrega – kot nam je govoril don Bosko –, a so ranjeni, čutijo se izgubljene, lačni so koga, ki bi jih gledal z ljubeznivostjo, ki jo ima samo Bog, ki naj bi izbrisala njihove strahove, ki bi osvobodila njihove najboljše energije in prejete darove, ki bi pokazala dragoceni biser, ki ga njihova zemlja skriva, in ki bi obogatila ter ohrabila njihovo življenje.

Ko pridemo do te točke, je velik izziv najti poti, sredstva in predloge, ki nam omogočajo, da vabimo mlade, da se nam pridružijo, da prehodimo pot, ki bi bila resnični dih življenja, svežega zraku Božjega, dih navzočnosti Duha v njihovem življenju.

Predlagam vam nekaj smernic, ki nam lahko pomagajo kot dež idej, kot prometni znaki na naši poti.

A. Gledati navznoter

→ Naučimo se 'gledati navznoter': urimo in vzgojimo se, da odkrijemo in obogatimo svojo notranjost, vse od prvih let, od otroštva in od najstništva. Da bi naši mladi čutili, da lahko računajo na koga, ki jim ob kulturi razsipavanja predlaga izziv ponotranjenja; ob begu, soočenje s smislom življenja.

→ Pomagajmo mladim, da si pridobijo sposobnost in spretnost za vstop v lasten notranji svet: vzgajajmo za poslušanje in veselje do tišine; gojimo sposobnost kontemplacije, čudenja in občudovanja; pomagajmo jim doživeti izkušnjo zastojnosti ... Te sposobnosti morajo biti predlagane in izvajane.

→ Pomagajmo mladim raziskati v globinah lastnega srca navzočnost Boga, ki je ljubezen, življenje in večna novost. Skupaj izkusimo odkrivanje in priznavanje njega, ki je bolj intimen od naše lastne intimnosti in višji od najvišje točke našega bitja²¹.

→ Naučimo se rasti v življenju v Bogu s ponižnim sprejemanjem lastnih mej, lastne osebne zgodovine in lastnega greha.

B. Iskati Boga

→ Skupaj z mladimi se učimo biti iskalci Boga in brati svoje življenje kot Božji blagoslov, se čuditi njegovi navzočnosti in njegovim sledem v nas, ga priznavati kot tistega, ki nas išče, tistega, ki je navzoč, tistega, ki živi v nas.

→ Imamo pogum in sposobnost, da se v molitvi vprašamo, ali je to, kar počnemo ali ne počnemo, skladno z voljo tega Boga-Ljubezni, ki biva v nas, in predlagajmo to isto vajo mladim.

→ Spodbujajmo pedagogiko hrepenenja po Bogu, ki bi vodila k iskanju verskega smisla življenja in napajanja ob "vodnjaku žive vode, ki je Jezus"²².

²¹ Prim. sveti AVGUŠTIN, Confessioni, III. knjiga, šte. 11.

²² Renata BOZZATO, hmp: *Educare i giovani a "vivere nello Spirito"*. V Atti della XX Giornata di Spiritualità della Famiglia Salesiana: Riscopriamo con i giovani la presenza dello Spirito nella Chiesa e nel mondo. Rim 1998, 110.

C. Srečati se z Jezusom

→ Upajmo si mladim predlagati izkušnje, ki nas vodijo k osebnemu srečanju z Jezusom, k srečanju, ki nas lahko očara in prečisti naše življenje, vedoč, da “kolikor bolj poznamo Kristusa, kolikor bolj mu sledimo, toliko bolj vstopa v nas Duh in naše oči so ga sposobne videti”²³.

→ Svetujmo mladim strategije za dozorevanje pravega prijateljstva z Jezusom, ki bo nedvomno preoblikovalo njihove poglede, njihovo miselnost in njihove vrednote.

Č. Biti izmed njegovih

→ Pričujmo mladim o našem veselju na poti za Jezusom in jim oznanjajmo, da je lepo biti kristjan: “Rad bi jim pomagal doumeti [mladim], da je lepo biti kristjan! ... in je lepo in prav tudi verjeti!”²⁴

→ Dajmo se voditi Duhu, ki premika naša srca in srca mladih, da odločno izberejo, da bodo njegovi. Gojimo in skrbimo za našo vez z njim z molitvijo, Božjo besedo, spravo in evharistijo.

D. Navzeti se temeljnih vrednot

→ Že od prvih let se moramo vzgajati za spoštovanje in “na vseh področjih življenja okušanje družine, prijateljstva, solidarnosti s tistimi, ki trpijo, odpovedi sebi za služenje drugemu, ljubezni do znanja, umetnosti, lepote narave”²⁵. Oznanjajmo neizmerno veselje, da verujemo v Boga, ki je popolnoma sprejel vse človeško, in da smo del stvarstva, ter drzno obsojajmo tisto, kar preprečuje, da bi vsi lahko priznali, občudovali in uporabljali njegovo navzočnost v našem svetu.

→ Spremljajmo mlade na njihovi izkušnji vere v krščanski in cerkveni skupnosti kot čudovito priložnost za osebno odkrivanje in zorenje lastnega življenja v Kristusu.

→ Mladim predlagajmo izziv, da sprejmejo življenje kot dar, kot služenje, ki nas dela boljše, ki osvobaja lastnega egoizma in daje smisel našemu

²³ J. E. VECCHI, “Nella Speranza siamo stati salvati” (Rm 8,24): riscopriamo con i giovani la presenza dello Spirito nella Chiesa e nel mondo per vivere e operare con fiducia nella prospettiva del regno. V Atti della XX Giornata ... n. d. 151.

²⁴ BENEDIKT XVI. Prvi intervju za Radio Vatican v pripravi na XX. Svetovni dan mladih v Kölnu. Citiral d. Pascual CHÁVEZ na Konferenci CISM (Conferenza Italiana dei Superiori Maggiori). V Luis Fernando GUTIERREZ: Discepoli e apostoli di Gesù Cristo, Madrid, CCS 2014, 222.

²⁵ BENEDIKT XVI., *Prav tam*, 3.

življenju. Božji Duh nas bo vedno silil k darovanju sebe, ker je to “Božja logika”.

E. Izdelati načrt življenja

→ Sodelujmo z mladimi z vero in globokim osebnim prepričanjem, da bi mogli na poti izdelati lasten življenjski načrt; kajti če bodo živeli življenje kot podaritev, v vsaki obliki služenja in poklica, bodo lahko šli od prvih pomembnih izkušenj, odvisnih od okoliščin, do popolne predanosti življenja, ki odgovarja na Božji klic. Kdor se odpravi na pota Duha, ni prejel samo nekih lastnosti, kot da bi bila rojstnodnevna darila, ampak “poseduje neke vrste gensko kodo, v skladu s katero raste”²⁶.

SKLEP

Kot smernice sem ponudil te Izzive in predloge s skrito željo, da bi mogli pomagati vsej naši salezijanski družini, v različnih geografskih in pastoralnih okoljih sveta. Mogoče je, da če že ne vsi bodo vsaj nekateri izzivi in predlogi ustrezni in primerni za nekatere pastoralne dogodke, ki potekajo, ter oznanjevalnim, katehetskim in pastoralnim resničnostim kakega kraja.

Dovolim si skleniti s tremi preprostimi prispevki, ki bodo lahko osvetlili naš trud za pot v tem letu usmiljenja, ki smo ga začeli, upravičeno v izkušnji Boga, ki se mora, da je usmiljen, srečati z nami in mladimi s srcem, ki ga išče.

Prvi je ta: Popolnoma delim misel in občutke prejšnjega vrhovnega predstojnika, ki je salezijanski družini namignil, da je želja mladih, da bi “videli Jezusa”, za nas že temeljni razlog, da postanemo Kristusovi učenci, glede na to, da se vprašuje: Kdo bo Jezusu predstavil sanje in potrebe mladih? Kdo bo dal možnost mladim, da vidijo Jezusa? Pri našem spremljanju in hoji ob njihovi rami se ukoreninja naše življenje in nas spreminja v resnične sopotnike in apostole mladih²⁷.

Drugi je ta: Na poti, ki jo predlagamo, “ne bomo mogli narediti nič boljšega od tega: usmerjati mlade k svetosti”²⁸. Spremljati jih na poti zorenja vere do visokih ciljev in biti prvi, ki verjamemo v to pot, ki jo imamo mi sami za cilj svojega življenja, ker je odločilno naše osebno pričevanje. Tako je naredil don Bosko, ki je stavil vse, da bi uresničil svoje sanje (Božji načrt z njim) v korist mladih.

²⁶ J. E. Vecchi, “Nella speranza siamo stati salvati...” n. d. 159.

²⁷ Prim. GVS 406 (2010), 13.

²⁸ J. E. VECCHI, “Nella speranza siamo stati salvati ...” n. d. 174.

Kot zadnje: Ne pozabimo, da so procesi počasni in morajo biti postopni, kot kaže sama Božja potrpežljivost in pedagogika. S tem namenom nas je tako spomnil Janez Pavel II. v pismu *Juvenum Patris*: "Naj vas tolaži neizmerna potrpežljivost Boga v njegovi pedagogiki do človeštva, nenehni vaji očetovstva, razodetega v poslanstvu Kristusa, učitelja in pastirja, in v navzočnosti Svetega Duha, poslanega, da spremeni svet. Skrita in močna učinkovitost Duha je namenjena, da izpopolni človeštvo po vzoru Kristusa. On je animator rojstva novega človeka in novega sveta (prim. Rim 8,4-5). Tako se vaš vzgojni napor zdi kot naloga sodelovanja z Bogom in bo zagotovo rodovitna"²⁹.

Marija, mati Pomočnica, žena, ki je rekla dà, ki je sprejela Božjega Duha v svoje srce in življenje, naj bo z nami v tej lepi in strastni odgovornosti, ki jo imamo kot salezijanska družina v Cerkvi danes do mladih, in naj postane resničnost ena od želj, ki nam jo je papež Frančišek namenil, skoraj ob koncu svojega pisma, v zgodovinskem letu dvestoletnice don Boskovega rojstva:

"Don Bosko naj vam pomaga, da ne bi razočarali najglobljih hrepenenj mladih: potrebe po življenju, odprtosti, veselju, svobodi, prihodnosti; njihove želje, da bi sodelovali pri ustvarjanju bolj pravičnega in bratskega sveta, pri razvoju za vsa ljudstva, pri skrbi za ohranjanje življenjskega okolja. Po njegovem zgledu jim pomagajte doživeti izkušnjo, da lahko samo v življenju po milosti, torej v prijateljstvu s Kristusom, v polnosti uresničijo najpristnejše ideale. Z veseljem jih spremljajte v iskanju sinteze med vero, kulturo in življenjem, in to v trenutkih, ko sprejemajo zavezujoče odločitve in si poskušajo razložiti kompleksno resničnost."³⁰

Z vso ljubeznijo in Gospodovim blagoslovom vas pozdravljam.

Ángel Fernández Artime SDB
VRHOVNI PREDSTOJNIK

Rim, 31. december 2015

²⁹ JANEZ PAVEL II., *Juvenum Patris*, 20 (*Opomba: končni kurzivni zapis je avtorjev*).

³⁰ FRANČIŠEK, *Kot don Bosko, z mladimi in za mlade. Pismo svetega očeta Frančiška častitemu gospodu Angelu Fernandezu Artimeju, vrhovnemu predstojniku salezijancev, ob 200-letnici rojstva sv. Janeza Boska*. Vatikan, 24. junij 2015, n. d. 9.

